

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“โขน” เป็นศิลปะการแสดงอันทรงคุณค่าของชาติไทยที่มีมาแต่ครั้งโบราณ เชื่อว่าโขนถือกำเนิดมาจากการแสดงชกนาครีkdำบรรพ์ หนึ่งใหญ่ และการเล่นกระบี่กระบอง เริ่มแรกโขนถือเป็นเครื่องราชูปโภค คือพระมหากษัตริย์เท่านั้นที่จะมีโขนไว้ในความดูแล ซึ่งมีไว้สำหรับแสดงในพระราชพิธีต่าง ๆ เช่น พระราชพิธีอินทราภิเษก ต่อมาเห็นว่าการฝึกหัดโขนมีประโยชน์ต่อผู้ได้รับการฝึกหัด เช่น ทำให้มีความคล่องแคล่วว่องไว จึงมีการอนุญาตให้เจ้านายและขุนนางผู้ใหญ่มีสำนักโขนของตนได้ ซึ่งทำให้โขนกลายเป็นมหรสพที่มีการแสดงแพร่หลายเกิดคณะโขนในสายเอกชนขึ้นควบคู่ไปกับโขนที่อยู่ในความดูแลของหลวง

วิวัฒนาการของโขน เกิดขึ้นควบคู่กับการสืบทอดการแสดงโขนตามกาลเวลา มาจนถึงปัจจุบัน นายเรณู โกศินานนท์ ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของโขนไว้ดังนี้

ในชั้นแรกนั้น (โขน) คงจะเล่นกันในสนามเช่นเดียวกับชกนาครีkdำบรรพ์ ในพระราชพิธีอินทราภิเษก คงจะเป็นดังที่เรียกกันชั้นหลังว่า “โขนกลางแปลง” เมื่อการแสดงเจริญก้าวหน้า ต่อมาจึงได้แก้ไขคิดปลูกโรงโขนให้เล่น ซึ่งเรียกกันว่า “โขนนั่งราว” หรือ “โขนโรงนอก” ซึ่งไม่มีการร้อง มีแต่พากย์ และเจรจา ต่อมาโขนโดยการดัดแปลงการแสดงด้วยวิธีต่าง ๆ จึงได้มีผู้บัญญัติศัพท์ตามลักษณะที่แสดงโขนนั้น ๆ¹

¹ เรณู โกศินานนท์, การดูโขน (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2528), หน้า 2 - 3.

จากข้อความเบื้องต้น ทำให้ทราบถึงวิวัฒนาการของโขนพอสังเขป ซึ่งถือเป็นวิวัฒนาการของนาฏศิลป์แบบจารีต หรือ แบบราชสำนัก นอกจากนี้ยังปรากฏวิวัฒนาการของการแสดงโขนที่ฉีกออกไปจากการแสดงแบบจารีต นั่นคือการนำรูปแบบการแสดงโขนไปปรับปรุงด้วยวิธีการของการแสดงพื้นบ้าน ที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาและลักษณะของคนในชุมชนนั้นว่ามีความนึกคิดอย่างไร การแสดงโขนที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นด้วยหลักการของการแสดงพื้นบ้านที่เป็นที่รู้จักของผู้ชมทั่วไป ได้แก่ การแสดงโขนสด ซึ่งนายเฉลิมชัย ภิรมย์รักษ์ ได้กล่าวอธิบายถึงโขนสดไว้ ดังนี้

การแสดงโขนสด คือการแสดงที่ผสมผสานทางวัฒนธรรม ที่ปรับปรุงมาจากการแสดงโขนให้เรียบง่ายขึ้นเป็นแบบชาวบ้าน ลดแบบแผน ทั้งท่ารำ การแต่งกาย การขับร้อง คำพากย์ และเจรจา โขนสดมีลักษณะเป็นการแสดงที่เกิดจากการผสมผสานการแสดง 3 ชนิด คือ โขน หนังตะลุง และลิเก โดยผู้แสดงเป็นผู้พูดเจรจาเองและไม่ต้องสวมหัวโขนคลุมหน้า โดยเกิดขึ้นจากนายท่าน เหล่าอุดม เป็นชาวจังหวัดชลบุรี มีอาชีพแสดง ละครแก่นได้ไปพบเห็นชายเฒ่าสุราที่มาช่วยงานปลงศพ ร้องและเต้นสมมุติตนเองเป็นตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์ เป็นยักษ์ ลิง เดินโยกตัวไปมาเป็นที่สนุกสนาน จึงได้นำแนวคิดนี้มาฝึกหัดให้กับคนในคณะของตนและเรียกการแสดงนี้ว่าหนังสด และเมื่อนำออกแสดงก็เป็นที่ยื่นชอบแก่ผู้ชมทั่วไป ต่อมาในปี พ.ศ. 2470 พระภิกษุทอง วัดมงคลโคธาวาท (วัดบางเหี้ย) จังหวัดสมุทรปราการได้มาเห็นการแสดงโขนสดของนายท่าน เหล่าอุดม จึงขอให้ไปช่วยฝึกโขนสดให้กับเด็กวัดมงคลโคธาวาท จังหวัดสมุทรปราการ²

ปัจจุบันนอกจากการแสดงโขนสด ถือเป็นวิวัฒนาการของโขนที่นำมาผสมผสานกับการแสดงพื้นบ้านแล้ว ยังปรากฏว่ามีการแสดงที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นจากการแสดงโขน ผสมเข้ากับหลักการของการแสดงต่าง ๆ ซึ่งทำการแสดงโดยเยาวชนของ “คณะโขนจิวบ้านยี่ม” ซึ่งเป็นเยาวชนอายุตั้งแต่ 3 ถึง 12 ปี โดยผู้ชมมักเรียกการแสดงนี้ว่า “โขนเด็ก”

²เฉลิมชัย ภิรมย์รักษ์, “โขนสดคณะสังวาลย์เจริญยิ่ง,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545), หน้า 7.

โขนเด็ก เป็นการแสดงโขนโดยผู้แสดงที่เป็นเยาวชนอายุไม่เกิน 15 ปี สามารถจำแนกประเภทของโขนเยาวชน (โขนเด็ก) ตามลักษณะการเปิดสอนได้ 3 ประเภท ได้แก่

1. โขนเยาวชนที่เกิดจากการนำการฝึกหัดโขนเข้าไปบรรจุในหลักสูตรของสถานศึกษา สถานศึกษาที่ปรากฏชัดว่ามีการฝึกหัดโขนให้เด็กนักเรียนคือ โขนเยาวชนของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถมศึกษา) ซึ่งถือเป็นรู้จักของผู้สนใจการแสดงโขนของเยาวชน อาจารย์ไตรรัตน์ พัทธโกศล ได้กล่าวอธิบายถึงสาเหตุที่ต้องมีการเรียนการสอนโขนขึ้นในโรงเรียนสาธิตฯ ไว้ในการสัมภาษณ์ เรื่องนาฏศิลป์ไทย ของสถาบันไทยคดีศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาส สมเด็จพระเทพรัตนสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ มีเนื้อหาดังนี้

“แผนการสอนมีอยู่ตอนหนึ่งบอกว่าให้เลือกกิจกรรมต่อไปนี้หนึ่งกิจกรรม ระบุว่าไกรราศรีนวล ราเชิญพระขวัญ ถ้านักเรียนโรงเรียนนั้นมีทั้งผู้ชายผู้หญิง เวลาไกรราศรีนวลผมจะเอาเด็กผู้ชายของผมไปไว้ที่ไหนดี เขาก็ทวนสิครับ เด็กผู้หญิงก็ไม่ต้องเรียน เด็กผู้ชายก็ไม่ต้องเรียน โขนจึงเกิดขึ้นในโรงเรียนประถมสาธิตฯ”³

2. โขนเยาวชนที่เป็นกิจกรรมพิเศษภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งให้นักเรียนได้เลือกหรือสมัครเข้าทำการฝึกหัด มีโรงเรียนหลายแห่งที่ปรากฏโขนเยาวชนในลักษณะนี้ เช่น โรงเรียนสาธิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนนครนนทวิทยา (จังหวัดนนทบุรี) เป็นต้น ซึ่งยังคงเป็นการดำเนินงานโดยสถานศึกษา

³ม.ล.วัลยวิภา บุรฉัตรพันธุ์, สัมภาษณ์นาฏศิลป์ไทยเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสสมเด็จพระเทพรัตนสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534), หน้า 75.

3. โขนยาวขนที่เป็นกิจกรรมพิเศษนอกสถานศึกษา อาจดำเนินการโดยหน่วยงานเอกชน หรือตัวบุคคล เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการแสดงโขนให้เยาวชน ซึ่งมีทั้งเก็บและไม่เก็บค่าใช้จ่ายในการเข้าฝึกหัด แหล่งที่มีการฝึกหัดโขนยาวขนประเภทนี้ เช่น โรงเรียนนาฏศิลป์ไทยมีดี (จังหวัดราชบุรี) อาศรมอนุรักษ์วัฒนธรรม ผู้ฝึกสอนคือ นายชูชีพ ขุนอาจ และ คณะโขนจิวบ้านยี่ม ผู้ฝึกสอนคือ นายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์

คณะโขนจิวบ้านยี่ม เริ่มแรกถือเป็นโขนยาวขนที่เป็นกิจกรรมพิเศษภายในสถานศึกษา เพราะเกิดจากแนวคิดของนายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์ ซึ่งเป็นเจ้าของโรงเรียนอนุบาลบ้านยี่มและดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ประจำโรงเรียนในขณะนั้น ต้องการเสริมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมให้เด็กนักเรียน จึงจัดตั้งชมรมฝึกหัดโขนขึ้น ให้นักเรียนที่สนใจได้เข้าทำการฝึกหัด และออกทำการแสดงเรื่อยมา จนถึงปีพ.ศ. 2548 ซึ่งโรงเรียนอนุบาลบ้านยี่มต้องปิดตัวลง แต่กิจกรรมการฝึกหัดโขนของโรงเรียนยังคงมีอยู่ โดยนำเยาวชนในชุมชนละแวกนั้น (เขตจอมทอง) มาฝึกหัดโขนเพื่อนำออกทำการแสดงจนถึงปัจจุบัน จึงกลายเป็นโขนยาวขนที่เป็นกิจกรรมพิเศษนอกสถานศึกษา

การแสดงโขนของคณะโขนจิวบ้านยี่มในปัจจุบัน ถูกพัฒนาขึ้นจากการแสดงโขนที่นายประเสริฐ ได้ปรับวิธีแสดงให้เหมาะกับนักแสดงที่เป็นเยาวชนอายุ 3 -12 ปี แสดงตามเนื้อเรื่องในตอนต่าง ๆ ของรามเกียรติ์ ต่อมาจึงปรับให้การแสดงโขนของคณะโขนจิวบ้านยี่มมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยนำการแสดงหนังใหญ่ และหุ่นละครเล็กเข้ามาประกอบในการแสดงโขน แล้วใช้ชื่อชุดการแสดงว่า “นั่งดูโขน นอนดูหนัง เอนหลังดูหุ่น” ซึ่งเกิดจากแนวคิดที่นายประเสริฐต้องการนำเสนอศิลปะการแสดงของไทยที่มีมาแต่ครั้งโบราณ คือ การแสดงโขน หนังใหญ่ และหุ่นละครเล็ก มาเรียงร้อยไว้เป็นการแสดงชุดเดียวกัน จากกระบวนการต่าง ๆ ที่หล่อหลอมขึ้นเป็นการแสดงของคณะโขนจิวบ้านยี่ม ซึ่งมีความแตกต่างจากโขนยาวขนแห่งอื่น โดยการแสดงของคณะโขนจิวบ้านยี่มมีลักษณะเด่นดังนี้

1. เป็นคณะการแสดงโขนยาวขนในลักษณะเอกชนที่ดำเนินการมากกว่า 17 ปี
2. มีการฝึกหัดหรือฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง เช่น มีการฝึกหัดทุกสัปดาห์ หรือสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง
3. การฝึกหัดและการแสดง มีรูปแบบเฉพาะตัว
4. ผู้เข้าฝึกหัดในคณะโขนจิวบ้านยี่ม มีอายุระหว่าง 3 - 12 ปี
5. ไม่มีการเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้เข้าฝึกหัดเพื่อบำรุงองค์กรหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ

6. มีการพัฒนาผลงานการแสดงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นที่สนใจของผู้ชม
7. มีการจัดการแสดงในโอกาสต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ และหารายได้ให้เยาวชนผู้แสดง

การฝึกเยาวชนที่มีอายุน้อยให้สามารถแสดงโขนได้ ของคณะโขนจิ้วบ้านยี่ม ถือเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนในชุมชนรู้จักและเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมของชาติ ในกรณีนี้อาจรวมถึงภูมิปัญญาของชาวบ้านด้วย และผลพลอยได้จากกิจกรรมการฝึกหัดการแสดงโขนของเยาวชนเหล่านี้คือ รายได้ที่เหล่านักแสดงจะได้รับเมื่อออกทำการแสดง จนสามารถเป็นส่วนหนึ่งที่แบ่งเบาภาระของครอบครัวได้

สมมุติฐานเบื้องต้นผู้วิจัยเห็นว่าการแสดงของคณะโขนจิ้วบ้านยี่ม อาจถือเป็นการแสดงโขนที่มีลักษณะของศิลปะร่วมสมัย โดยใช้เยาวชนเป็นผู้แสดง ซึ่งเรียกว่า “โขนเยาวชนร่วมสมัย” และเป็นวิวัฒนาการด้านรูปแบบการแสดงโขน ซึ่งเป็นการต่อยอดจากการแสดงโขนแบบจารีต จนกลายเป็นการแสดงโขนที่มีลักษณะเฉพาะตัว

การแสดงโขนของคณะโขนจิ้วบ้านยี่มนี้อาจแสดงให้เห็นภูมิปัญญาร่วมสมัยของศิลปินผู้สร้างสรรค์ นั่นคือ นายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์ ซึ่งเป็นศิลปินในยุคปัจจุบันที่ต้องการสืบทอดองค์ความรู้ด้านศิลปะการแสดงโขนให้คงอยู่และดำเนินสืบไป แม้นายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์ไม่เคยได้รับการฝึกหัดโขนในระบบการศึกษา แต่ผลงานที่นายประเสริฐได้สร้างสรรค์ขึ้น ถือเป็นการสืบทอดศิลปะการแสดงโขนให้สามารถดำรงอยู่ได้ในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการแสดงโขนของคณะโขนจิ้วบ้านยี่ม จึงอาจมีความสำคัญด้านวิวัฒนาการของโขน

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการแสดงของคณะโขนจิ้วบ้านยี่มควรแก่การศึกษาถึงความเป็นมา กระบวนการต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงาน ที่ผนวกเข้าเป็นการแสดงโขนเยาวชนร่วมสมัย รวมทั้งการจัดการในด้านต่าง ๆ ของการแสดง ที่ต้องปรับให้เหมาะสมกับลักษณะการแสดงและวัยของผู้แสดงที่เป็นเยาวชนอายุ 3 - 12 ปี ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษาด้านศิลปะการแสดงของชาติ อีกทั้งจะเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาศิลปะการแสดงโขนตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาประวัติของคณะโขนจิ้วบ้านยี่ม
2. ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบและการจัดการการแสดงของคณะโขนจิ้วบ้านยี่ม
3. ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการแสดงของคณะโขนจิ้วบ้านยี่มในลักษณะนาฏยศิลป์ร่วมสมัย

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ผู้วิจัยต้องการศึกษาการแสดงของคณะโขนจิ้วบ้านยี่ม ที่ทำการแสดงโดยเยาวชน อายุระหว่าง 3 – 12 ปี (โขนเด็ก) ซึ่งอยู่ในพื้นที่เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ควบคุมและฝึกหัดโดยนายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์ ศิลปินภูมิปัญญาท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร ระหว่าง พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ. 2553

ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษาถึงลักษณะการแสดงของคณะโขนจิ้วบ้านยี่ม จากการแสดงชุด “นั่งดูโขน นอนดูหนัง เอนหลังดูหุ่น” เนื้อเรื่องของการแสดงเริ่มจากหนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา จากนั้นเป็นการรำตรวจพลของฝ่ายพระราม และทศกัณฐ์ และสิ้นสุดที่การปะทะทัพระหว่างกองทัพของพระรามและทศกัณฐ์

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

รายงานการวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยใช้การพรรณนาความในการอธิบายข้อมูลส่วนต่าง ๆ ของรายงาน ซึ่งการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลฉบับนี้ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การค้นคว้าทางเอกสาร (วรรณกรรม) จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้
 1. หอสมุดแห่งชาติ
 2. สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 3. หอสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 4. หอสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 5. สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม

6. ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลป์
7. ห้องสมุดของคณะโขนจิ้วบ้านยี่ม
8. อินเทอร์เน็ต

2. การค้นคว้าภาคสนาม

- 2.1 การสังเกตการณ์ จากการฝึกหัดและการฝึกซ้อมในสถานที่ และจากการจัดการแสดงในโอกาสต่าง ๆ
- 2.2 การสัมภาษณ์ บุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในคณะโขนจิ้วบ้านยี่ม

อุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

- เครื่องบันทึกเสียง
- เครื่องบันทึกภาพนิ่ง
- เครื่องบันทึกภาพเคลื่อนไหว

3. การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

- 3.1 แยกประเภทข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ เช่น ข้อมูลด้านประวัติความเป็นมา ด้านองค์ประกอบการแสดง และด้านวิธีแสดง
- 3.2 นำข้อมูลที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์ และตีความเพื่อสรุปเป็นผลงานวิจัย
- 3.3 นำเสนอผลงานวิจัยเป็นรูปเล่ม โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นบท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.3 ขอบเขตการศึกษา
- 1.4 วิธีดำเนินการวิจัย
- 1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 ความเป็นมาของคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม

2.1 ประวัตินายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์

2.2 ความเป็นมาของโรงเรียนอนุบาลบ้านยี่มและคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม

2.3 ผลงานการแสดงของคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม

สรุปความเป็นมาของคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 แผนการดำเนินการวิจัย

3.2 การค้นคว้าทางเอกสารจากข้อมูลแหล่งต่าง ๆ

3.3 การค้นคว้าภาคสนาม

3.4 รวบรวมข้อมูลเพื่อถ่วงถ่วงและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำเสนอในรูปแบบรายงาน การวิจัย

สรุปวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 องค์ประกอบการแสดง ชุด “นั่งดูโขน นอนดูหนัง เอนหลังดูหุ่น”

4.1 การคัดเลือกผู้แสดง

4.2 การฝึกหัดการแสดงโขน

4.3 บทประพันธ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

4.4 ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง

4.5 การพากย์เจรจา

4.6 เครื่องแต่งกายของผู้แสดง

4.7 อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง

4.1.8 โอกาสและสถานที่ในการแสดง

สรุปองค์ประกอบและการแสดง ชุดนั่งดูโขน นอนดูหนัง เอนหลังดูหุ่น”

บทที่ 5 บทวิเคราะห์

5.1 วิเคราะห์วิธีแสดงของคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม

5.2 วิเคราะห์การจัดการคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม

5.3 วิเคราะห์ลักษณะที่มีความสัมพันธ์ต่อศิลปะร่วมสมัย

5.4 วิเคราะห์ด้วยหลักองค์ประกอบศิลป์และหลักสุนทรียศาสตร์

5.5 วิเคราะห์ถึงบริบททางสังคม

สรุปบทวิเคราะห์

บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความเป็นมาของคณะโชนจิ๋วบ้านยี่ม
2. ทราบถึงองค์ประกอบและวิธีแสดงของคณะโชนจิ๋วบ้านยี่ม
3. ทราบถึงลักษณะที่มีความเป็นศิลปะร่วมสมัยของคณะโชนจิ๋วบ้านยี่ม
4. เกิดองค์ความรู้ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกความรักในศิลปวัฒนธรรมประจำชาติให้แก่เยาวชน